

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Če omagajo ramena —?!?

Nikomur ni danes postlano na rožicah, izmed vseh slojev in stanov pa vendar najbolj bridko občutita stisko sedanje dobe kmet in delovni človek sploh. Nekateri sicer upajo in pričakujejo, da se nam bliža izboljšanje, trdijo celo, da je že prišlo, široke množice pa vendar tega, žal, še ne občutijo.

Kot glasniki kmetstva bi mi sami najbolj iskreno želeli, da bi bilo vse dobro. Na žalost pa ne moremo mižati pred resničnostjo in ne moremo gluhi hoditi po slovenski zemlji. To pa, kar razkriva suha vsakdanost, je samo obupen krik propadanja in razdejanja. Mesto naših besedi naj govori suha stvarnost, ki bo podala nepristransko sliko.

Smešenje dobrotljivosti

Kakor vsako leto, je tudi letos skušalo neko dobrodelno društvo na zimo najpotrebnejšim nekoliko pomagati. Radi splošnega obubožanja je bila pomoč sicer skromna, a dana je bila z najboljšim namenom, lajšati gorje tam, kjer je najhujše.

Težko si je misliti, da bi kdo tako plemenito socialno delo izkoriščal. In vendar se je zgodilo tudi to. (Seveda moramo pripomniti, da tu organizacije dobrodelnega društva ne zadene nobena krivda!) — V neki vasi je učitelj (imena vasi in učitelja ter prizadete vdove so nam znana) razdeljeval darila: obuvalo, obleko in kar je pač bilo. In kako je delil? Ravnal se je po čisto drugih vidikih, samo po — revščini in potrebi ne. Oblačila in obutev so dobili taki otroci, ki so bili itak dobro oblečeni in obuti, drugi nič. Živi pa tamkaj siromašna vdova s sedmimi otroki, ki morajo zdaj v tem času,

v snegu in mrazu bosih in goloroki

hoditi v šolo. Ti niso bili deležni nobene pomoči. Mati je zato sama šla prosit učitelja, naj se pri razdelitvi darov, spomni tudi njenih otrok, ki so pač najbolj potrebni. Učitelj ji je nato ponudil približno meter barhenta za sedem skoraj nagih otrok. Razumljivo je, da je uboga žena tako ravnanje občutila kot zasramovanje in je tako »pomoč odklonila. Učitelj jo je nato nahrulil in ji pokazal vrata, nakar se je v ženi uprl človeški ponos:

»Ni mi treba kazati, kje so vrata, ker to sama vem! Saj smo mi z lastnimi žulji zgradili šolsko poslopje! Kakor pa poznam ta vrata, se mi znana tudi taka, skozi katero bom vaše nečloveško početje pokazala svetu!«

Vdova je odšla, otroci so ostali bosih in goli, učitelj pa še dalje daje dober vzgled in s takimi dejanji nemoteno »vzgoja«. Kaj bo vzgojil? Kaj

nam raste iz uboega mladega rodu, ki mora že v najnežnejši dobi prenašati toliko nezasluzenih krivic!

Kje je denar

V nekem kraju v Sloveniji deluje »Hranilnica in posojilnica«, kjer ima neka kmetka ženska vložene prihranke dolgoletnega dela in truda. Skoraj bi rekli, gospodarski sad vsega svojega življenja.

Kmetka varčevalka se v stiski oglasi v posojilnici in prosi ravnatelja, naj ji izplača vsaj 20 dinarjev in račun njene vloge. Ravnatelj pogleda žensko: »Ni denarja!« In zaloputne okenee.

Ženska stoji in čaka. Ko se okenee spet odpre, ponovi svojo prošnjo in pove, da denar nujno potrebuje radi boleznin in za neodložljive vsakdanje potrebščine. »Koliko pa znaša vaša vloga?« se omehta ravnatelj: — »Šestnajst tisoč dinarjev —«

Ravnatelju se zjasni obraz. »Če mi oddaste knjižico, vam takoj odštetem štiri tisoč dinarjev«

Tako torej! Za nujno potrebo ni mogla posojilnica izplačati niti borih — 20 dinarjev od tako velikega zneska! Za sleparsko kupčijo pa je imel ta velevzgodni ravnatelj takoj kar cele — štiri tisočake na razpolago!

Vprašamo samo: Kdo ruši v narodu zaupanje? Kdo neti v ljudstvu nezadovoljnost? Kdo podira temelje sedanje družbe? Ali ne mar vprav taki ljudje, kakor smo jih oertali v prednjih dveh resničnih primerih. Za te in take ljudi bi bil nujno potreben zakon o zaščiti države; kajti ti ljudje so res grobarji države in naroda. In zanje je primerna samo ena edina kazen: smrt! To, kar namreč ti ljudje počno, se pravi: namenoma in premišljeno ubijati in moriti. Za tak zločin pa ne bi smelo biti niti milosti niti olajšave.

Če klonejo kmetška ramena

Takih obupnih, žalostnih in sramotnih pojavov ni mogoče niti skriti niti utajiti. Izmed pre mnogih smo omenili samo dva. Koliko pa jih je in s kakšnim notranjim odporom jih občuti podeželje, naj pove razgovor s kmetom, ki ga nikakor ni mogoče šteti med prevratneže in tudi ne med »salonske kmete«, o katerih tako radi nekateri cvilijo, kadar jih začne preveč daviti strupeni ovratnik lastnih spletkarij. Govoril je z nami trden gospodar, ki se ni svojih besedi in nazorov naučil na šolskih klopih, ampak v trdi in neizprosni šoli življenja.

Povprašal je po tem in onem. Mož je zmajeval z glavo. Bil je po svetu, v Ameriki je trpel

in garal, da je mogel svojo zemljo ohraniti lastnemu rodu. In zdaj, ko srečuje povsod propadanje, se poštenemu možu v uporni bolečini krči srce.

— Ali mar nič ne pomislijo odgovorni, je dejal, — na kom sloni ves red sedanje družbe? Kaj se res ne zavedajo, da smo mi, ki delamo na zemlji, edini stebri. Naša pleča vzdrže res neverjetno težo. Toda kaj pa se bo zgodilo, če naša ramena klonejo? Kdo bo tedaj prevzel jamstvo za red in za obstoj naroda, države in družbe?! —

Tako vprašuje kmet in z grozo gleda v bodočnost! Njegovo vprašanje moremo samo ponoviti: Kaj se bo zgodilo? Ali vedo tisti, ki pehajo narod v tako obupne razmere, odgovor na tako vprašanje?

Če ga vedo, naj odgovore! Ne morda nam, ampak narodu, ljudstvu, ki ga ni več mogoče pitati z varljivo tolažbo. Odgovore naj hitro, dokler je čas; kajti če bo ura zamujena, je ne bo več mogoče priklicati nazaj. Najsi so kmetka in delavska pleča tudi trdna kakor granit, se vendar lahko zgodi, da klonejo pod presilnim bremenom... Mi smo na to pošteno in glasno opozorili — po svoji vesti in dolžnosti. Kdo bo odgovoril?!

Preveč pšenice

Na Češkoslovaškem se je radi žitnega monopola preveč povečal obseg s pšenico posejane zemlje. Radi tega so pridelali toliko pšenice, da so jo že lani morali izvažati, vendar pa po pre nizkih cenah.

Zato je vlada že lani prepovedala širjenje posejane površine in predpisala delno opustitev pšeničnih posevkov.

Pred kratkim je bila objavljena uradna statistika, iz katere je razvidno, da se je z ozimno pšenico posejana površina zmanjšala v enem letu za 10,7%, oziroma za 96.000 hektarov.

Počastitev N. Tesle

Kmetstvo v Jugoslaviji je ponosno na svojega velikega sina, svetovno slavnega Nikolo Tesla.

Iz preprostega dalmatinskega kmetkega pobiča nam je vzrastel duh, ki se mu v spoštovanju klanja ves svet. Izumi N. Tesle so povsod znani in priznani. Čeprav temu duševnemu velikanu domovina ni mogla dati, oziroma nuditi dovolj sredstev in polja za njegov razvoj in delovanje ter živi Tesla že dolga leta v Ameriki, ni nikoli zatajil svojega porekla.

Tehniška visoka šola Gradec-Leoben je te dni slavnega izumitelja, nekdanjega svojega študenta, imenovala za častnega doktorja.

Slava in čast N. Tesle je ponos — kmetke hiše v Jugoslaviji!

Pogled na Daljni vzhod

Dva sovražnika v objemu

Bolj kot v Evropi, vre danes v Aziji. In skoraj bolj čudna kakor pota usode, so pota svetovne politike.

Predvojna Nemčija je z vsem poudarkom opozarjala na »rumeno nevarnost«, na življenjsko silo rumenopolnih mongolskih plemen (Kitajcev in Japoncev), ki utegnejo postati nevarna beli rasi in Evropi sploh. Takrat je Nemčija seveda imela tamkaj kolonije, ki jih danes nima. In ker ni tam nemških kolonij, je zapihal čisto drug veter.

Po tokijskih listih poroča beograjska »Politika«, da je japonski zunanji minister Arita poljubil Hitlerjevo sliko, ko je prejel obvestilo, da je podpisan pakt o japonsko nemški zvezi.

Nastane vprašanje: V čem tiči vzrok, da se je nemško ravnanje tako v temelju spremenilo? Kako je mogoče, da se isti Hitler, ki doma s tolikim naglasom poudarja čistost nemške rase, išče prijateljstva in zveze z raso, ki je po duhu in krvi Nemcem vendar bolj tuja kakor katera koli rasa v Evropi?

Odgovor na to vprašanje je kratek in preprost, daje pa popolno sliko neiskrenosti mednarodne politike in potrjuje, da je evropski, zlasti nemški rasni nacionalizem samo fraza, slepilo za množice doma in v bližnji okolici.

Ta okolnost je razburila dva velika, med seboj popolnoma tuja in le po imperialističnih interesih povezana naroda: Nemce in Japonce.

Rusija je svoje vzhodne meje utrdila po vzorcu utrdb na francoskem zapadu.

S tem je polomila Japoncem zobe. Vedeti je namreč treba, da so Japonci narod, ki je v Aziji najbolj

Iačen zemlje

Potrebna jim je ne le za poljedelstvo, ampak tudi za obrt in industrijo. Računali so na Rusijo in Kitajsko. Rusija jim je samo prekrizala račune, na Kitajskem jih jim podarajo skupaj s Kitajsko samo Rusija, Združene države, Anglija in še nekatere manjše kolonialne države. Tako se je Japonska znašla nenadoma v jeklenem obroču trdnjav in utrdb, ki ne dovoljujejo razširjenja njenih meja.

Treba je bilo poiskati prijateljev in zaveznikov. In tu je bila najprej Nemčija, tista Nemčija, ki je še pred kratkim iz Kruppovih tovarn dobavljala najmodernejše topove za kitajske trdnjave proti — Japonci!

Tako je Nemčija upala, da se odpre prostrana ruska zemlja zanjo. Sanjala je o Ukrajini in nemški politiki so bili celo tako nerodni, da so to javno priznali. S to polomijo pa so seveda opozorili na svoje namene Rusijo in svet.

Rusija je naglo storila, kar je bilo mogoče. Zavarovala je svojo zapadno mejo, ne morda s trdnjavami, ampak s prijateljskimi pogodbami in pakti, ki jih je sklenila s celo vrsto držav. S tem so bili nemški računi prekrizani, nemške sanje vsaj za dolgo dobo uničene.

Tedaj je Nemčija pogoltnila svoj rasni evangelij in se zvezala z Japonsko. Pregaziti Rusijo, zatreti razvoj in napredek!

Taka je torej slika, če človek gleda svet brez tujih naočnikov. Japonska se — razumljivo — nove zveze veseli. Dva imperializma sta se srečala v bratskem objemu, čeprav bi se morala po svoji teoriji smrtno sovražiti med seboj.

Japonci zdaj upajo, da je začasno nemška zaslomba, ko druge ni, zanje dovolj močna, da lahko pridejo spet do sape. Proglasili so

oboroževalno šestletko

in hočejo v tej dobi reorganizirati svoje vojno letalstvo in motorizirati armado. V ta namen je dovolila japonska vlada ogromen kredit 2 milijardi 200 milijonov jenov, znesek, ki sam zase pove več kakor cela knjiga člankov.

Tudi japonska diplomacija upa, da bo v tem času lahko dosegla marsikaj. Evropska kriza

je zanjo kakor nalašč in španska vojna je voda na njen mlin.

Zato japonska diplomacija čaka, da ji — kakor v letih 1914—1918, padejo zreli sadovi v roke.

Japonska upa, da se iz Španije razgori požar po vsej Evropi. Potem bi ona lahko sejala in žela na krvavem pogorišču evropske civilizacije in kulture.

Ali se Nemčija zaveda, kaj in koga podpira s svojim ravnanjem?

Težko je prav odgovoriti na to vprašanje.

Kmetijske zbornice

Po dolgotrajni in napeti borbi stanovskih in strokovnih kmetijskih organizacij je bilo končno ugodeno njihovim zahtevam. Prva in poslednja točka vsake resolucije kmetijskih zborovanj je bila zahteva po kmetijski zbornici. Zastopavljeni na vsej črti, omalovaževani in prezirani, niso imeli kmetije nikogar, ki bi jih zastopal, v njihovem imenu govoril in njihove interese ščitil.

Vsi drugi stanovi, še tako majhni, so imeli svoje zbornice, svoja stanovska zastopstva. Glavni stan v državi, najmočnejši in najvažnejši, kmetijski stan, pa je bil potisnjen v stran in odtod je moral nemo opazovati, kako se rešava gospodarska kriza na njegov račun, kako se vane bremena na njegov hrbet, kako se grade tovarne in država industializira ter kopiči bogastvo nekaterim ob vsesplošnem oboroževanju kmetijskega naroda.

Nerazpoloženje kmetijskih množic je rastle z dneva v dan. Z dneva v dan pa je dobival nove udarce za svoje delo in trpljenje.

Pretekli teden je sprejel ministrski svet uredbo o kmetijskih zbornicah. Po tej uredbi bodo kmetijske zbornice zastopale in ščitile koristi kmetijstva, proučevale vsa vprašanja, ki se tičejo kmetijstva, poročale samoupravnim in državnim oblastem o napredovanju kmetijstva itd.

Za kritje svojih stroškov bodo kmetijske zbornice pobirale do 5% doklado na zemljarino.

Člani kmetijske zbornice so vsi posestniki njiv, gozdov in drugih zemljišč, ki morajo plačevati zemljarino, a niso istočasno pripadniki kake druge stanovske zbornice.

Zbornični svet obstoja iz okrajnih zastopnikov (svečnikov). Vsak okraj (srez) ima v zbornici po enega zastopnika. Poleg tega odpošljejo po enega zastopnika združne zveze, ki imajo na področju dotične banovine vsaj sto zadrug, dalje kmetijske družbe, ki imajo v banovini vsaj 50 podružnic z najmanj 10.000 člani ter strokovne organizacije agronomov, veterinarjev in gozdarjev. Zbornični svet pa bo imel pravico kooptirati (sprejeti) še 10 članov s posvetovalnim glasom iz vrst kmetijskih strokovnjakov.

Volitve okrajnih zastopnikov so posredne. Za vsak okraj se izvoli najprej volilno telo, ki šteje 50 oseb. V kakršnem razmerju je čisti katastrski dohodek posamezne občine do katastrskega dohodka celega sreza, toliko mož izvolijo občinski odbori iz svojih občin v volilno telo. Tako izbrano volilno telo 50 mož izvoli nato okrajnega zastopnika v zbornični svet.

Za vsako banovino bo ustanovljena posebna kmetijska zbornica. Dve ali več zbornic se lahko združi v skupno zbornico. Banovinske zbornice morejo ustanoviti zvezo zbornic za vso državo.

Prve zbornične volitve bo razpisal kmetijski minister sporazumno s predsednikom vlade za vsako banovino posebej.

Naše gasilstvo in spori v njem

Med našimi vitezi sv. Florijana so se razvneli hudi boji, o katerih ne moremo reči, da bi bili gasilstvu in plemeniti gasilski ideji v korist.

Doslej smo bili vajeni, gledati gasilsko organizacijo zunaj dnevne strankarske politike, kar je po našem mnenju tudi edino pravilno. Zadnji čas pa se je tudi v tej, izključno humani, torej v pomoč bližnjemu ustanovljeni organizaciji, razvnela borba.

Gasilstvo je izšlo iz spoznanja, da je le v slogi moč in da je torej treba tistemu, ki pride v stisko — složno pomagati brez ozira na to, kdo in kaj je. To demokratično pojmovanje gasilstva je nujno imelo za posledico, da so funkcionarji v gasilskih vrstah bili vedno voljeni, nikdar pa od kakršnekoli oblasti imenovani.

Zadnji čas se je začela nova praksa. Gasilski funkcionarji v naši banovini so bili — brez volitev, ampak z dekretom — razrešeni in pozvani, da predaajo svoje posle. Edina izjema je tedaj bil zaslužni slovenski gasilski starešina Josip Turk.

Pozneje je prišel tudi on na vrsto. V zadnji številki smo objavili njegovo pismo, iz katerega dovolj jasno odseva bistvo in značaj tega spora.

V nadaljnjem se je pokazalo, da tudi na deželi gasilstvo ni voljno, slepo sprejemati naredb, pri katerih ni nihče vprašal gasilskega članstva za svet. Pojavil se je močan odpor proti nenadnim spremembam. Da ne bo napačnega tolmačenja, naj posebej pripomnimo, da se vse vrši v mejah zakonitosti. Značilno pa je, da se gasilci

poslužujejo vseh sredstev, ki jih jim zakon dovoljuje. Spori so nastali v kamniški gasilski župi, v Školji Loki, v Kranju, v Stražišču pri Kranju, v Skočjanu in po več drugih krajih. Izvoljene gasilske uprave se branijo izročiti posle imenovanim novim gasilskim upravam.

Borba je vsekakor velike načelne važnosti in priča o politični zrelosti slovenskega naroda. Ker je še v teku, se vzdržujemo vsake pripombe, vsekakor pa bomo o celotnem poteku in izidu te »stare pravde« poročali, kakor hitro bo mogoče.

Za danes izražamo samo željo, da bi slovensko gasilstvo, ki je bilo vzor vsem tem organizacijam v državi, srečno prebeležlo in premagalo to neljubo in vsiljeno preskušnjo po starem gasilskem reku: »Na pomoč! Bogu v čast — bližnjemu v korist!«

Volilni red za kmetijske zbornice

Komaj je obelodanjena »Uredba o kmetijskih zbornicah«, pa je že tolika zavist. Javljajo nam, da zahteva tak volilni red sedaj vse po vrsti: delavske, ergovske, obrtne, zdravniške, odvetniške, notarske, apotekarske in druge zbornice, češ, če so kmetje deležni popolne demokracije, zakaj bi se drugi stanovi zastopavljali? Tu bo pač morala vmes poseči »Županska zveza« kot edini koncesionirani tolmač svobodne in prave ljudske volje.

Vечно prijateljstvo med Jugoslavijo in Bolgarijo

Môra, ki je izza srbsko-bolgarske tragedije ob koncu balkanske vojne tlačila ves Balkan, je premagana in odstranjena. Delo blagopokojnega kralja Aleksandra in kralja Borisa je šlo v klas. V nedeljo 24. t. m. je bila v Beogradu z veliko slovesnostjo podpisana med našo državo in bratsko Bolgarijo pogodba o večnem prijateljstvu med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Ta za ves Balkan in tudi za evropsko politično obzorje velepomembna pogodba obsega samo dva člena.

Prvi člen ugotavlja, da bo odslej obstojal neporušljiv mir in iskreno in večno prijateljstvo med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Bolgarijo.

Drugi člen govori o ratifikaciji. Ratifikacijske listine bodo izmenjane v Beogradu v kolikor mogoče najkrajšem času. Pogodba stopi v veljavo z dnem, ko bosta izmenjani ratifikacijski listini.

Pogodba je bila podpisana v prostorih našega zunanjega ministrstva v nedeljo ob enajstih dopoldne. Za našo državo jo je podpisal predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović, za kraljevino Bolgarijo pa predsednik bolgarske vlade in zunanji minister dr. Georgi Kjosjevanov.

G. Kjosjevanova so v Beogradu sprejeli z iskrenim navdušenjem in z veliko slovesnostjo. Sprejema se je udeležila vsa naša vlada z velikim delom diplomatskega zbora, mnogo drugih dostojanstvenikov in predstavnikov vseh panog javnega življenja ter silne množice občinstva. Po kratkih sprejemnih pozdravih je nagovoril zastopnika bratske države predsednik beograjske občine g. Vlada Ilić. Ko je ob koncu svojega govora vzkliknil Bolgariji, je množica pred kolodvorom začela prirejati bolgarskemu državniku navdušene ovacije. S postaje se je g. Kjosjevanov odpeljal na dvor, odtod pa po vpisu v dvorsko knjigo takoj v zunanje ministrstvo.

Po svečanem podpisu pogodbe je knez namestnik sprejel ministra Kjosjevanova v po-

sobni avdijenci in ga odlikoval z redom Belega orla prve stopnje.

Temu je sledila vrsta slavnostnih prireditev in sprejemov, pri katerih je bila ponovno naglašena pomembnost pravkar sklenjene pogodbe.

Pri slovesni večerji v Gardijskem domu sta oba vodilna državnik izmenjala pomembne zdravice. Dr. M. Stojadinović je naglasil, da je sedaj dovršeno delo, ki sta ga pričela oba vladarja, nesmrtni kralj Aleksander I. in Nj. Vel. bolgarski kralj Boris. S tem naj bo pokopana mrka in nevesela preteklost. Hkratu pa naj pogodba pomeni začetek nove dobe, ki daje mnogo izgledov za zadovoljiv razvoj splošnega političnega položaja v tem predelu Evrope.

Dr. G. Kjosjevanov je v svojem odgovoru naglasil, da pomeni današnji dan svetel datum v zgodovini obeh narodov. Pogodba je važna, ker utrjuje prijateljstvo med dvema narodoma, ki sta ga že doslej občutila in želela. Hkratu pa je prijateljska pogodba pomembna tudi za vse ostale balkanske narode, za mir na Balkanu in za vzpostavitev koristnih medsebojnih odnosov in sodelovanja med vsemi balkanskimi državami.

Temu važnemu dogodku je posvetil ves bolgarski in jugoslovanski tisk obilo tople pozornosti. Najodličnejši javni delavci z vseh polj na bolgarski in naši strani pogodbo toplo pozdravljajo in soglasno je mnenje, da pomeni za obe državi začetek nove, lepše bodočnosti.

Mi Slovenci smo tega še posebno veseli. Že pred nastankom Jugoslavije smo z žalostjo gledali bratomorni spor, ves čas po osvobojenju pa smo z veliko skrbjo spremljali razvoj odnosov med sptimi brati in želeli, da pride skoro do sporazuma. Naša želja se je izpolnila. Kar so tuje, nam sovražne sile tako zlobno razdvojile, se je sedaj iz lastne volje zopet združilo in si bratsko in prijateljsko seglo v roke. Ob pomembnem dogodku je naša iskrena želja, da bi te ostale trajne in bi res bila za vedno pokopana in pozabljena temna preteklost.

Nov pravilnik za tombole in srečolove

Minister za kmetijstvo je na podlagi §§ 34 in 44 zakona o državni razredni loteriji predpisal pravilnik o zasebnih loterijah, tombolah in ostalih srečolovih. Po tem pravilniku lahko kmetijski minister po zaslišanju upravnega odbora državne razredne loterije dovoli posameznim društvom prireditve tombole, loterije ali srečolova. Brez take odobritve kmetijskega ministra se ne more in ne sme izvesti nobena loterija. Loterija se odobri samo v tem slučaju, če dobitki obstajajo v rečeh in če skupna tržna vrednost dobitkov predstavlja najmanj polovico skupne vrednosti izdanih loterijskih srečk, tombolskih kart ali igralnih vlog. Število in cena loterijskih srečk se določa po socialni strukturi dotičnega naselja in ciljih dotične prireditve, toda tako, da celokupen iznos izdanih loterijskih srečk ne more presegati zneska 20.000 dinarjev. Izjemoma se odobri tudi tombola z dobitki, ki obstajajo v denarju, in to pod pogojem, da iznos teh dobitkov ne znaša več kot dve tretjini skupne vrednosti, a skupna vrednost izdanih tombolskih kart ne more presegati iznosa 10.000 din.

Prošnje za odobritev loterije se pošiljajo na kmetijsko ministrstvo čez pristojne uprave oblasti prve stopnje. V prošnji je treba navesti vrsto in svrhu prireditve. Pristojna oblast bo ministrstvu predložila tudi svoje mišljenje. Prošnje morajo biti kolekovane in je potrebno predložiti dovoljenje pristojne oblasti, če je prošilec javna pravna ustanova. Prošnji mora biti predložen tudi načrt in izvedba, ki mora vsebovati: a) skupno število srečk in ceno, b) število dobitkov in skupno vrednost, c) mesto in prostor,

kjer bo prireditve. Prodaja srečk se lahko vrši samo v odmerjenem času. Pravilnik določa, da se prošilec lahko odobri prošnja samo enkrat v letu. Kmetijski minister bo obvestil državno razredno loterijo o vsakem krajevnem srečolovu ali loteriji. Ta bo vodila točne sezname odobritev. Ta pravilnik je bil objavljen v današnjih »Službenih Novinah« in stopi takoj v veljavo.

Jubilej srbske Akademije znanosti

V nedeljo 24. t. m. je Kr. srbska akademija proslavila 50letnico svojega obstoja.

Akademija znanosti in umetnosti je pri vsakem narodu najvišje znanstveno društvo, nekaka legitimacija, ki daje pravico udeležbe na mednarodni kulturni tekmi dotičnemu narodu.

Svečane seje Akademije so se udeležili vsi trije kraljevi namestniki, patriarh Varnava in vse članstvo.

Srbskemu narodu, ki je tudi v najhujših in najtežjih dneh ohranil vero v moč znanosti, se z mnogimi v čestitkah pridružujemo tudi mi z željo, da nam pod krovom Jugoslavije kmalu vznikne Slovenska akademija znanosti.

Prepričani smo, da je to v blagor domovini tudi želja vseh poštenih Srbov.

Tečaj za vinarstvo, kletarstvo in sadjarstvo

V času od 1. marca do 30. novembra bo trajal 9mesečni tečaj za vinarstvo, kletarstvo in sadjarstvo pri banovinskih trsnicah in drevesnicah v Kapeli (p. Slatina Radenci) in v Pekrah (p. Limbuš pri Mariboru). V tečaj bodo sprejeti

dobro izsviti in zdravi mladeniči v starosti od 16 let naprej. Prednost pri sprejemu bodo imeli sinovi kmečkih posestnikov in viničarjev. Gojenci bodo imeli na zavodih brezplačno stanovalnjo in hrano. Prihodni in ubožni učenci bodo dobivali še mesečni prispevek 30 dinarjev za nakup šolskih potrebščin.

Lastnoročno pisane prošnje, opremljene s kolkom za 25 Din, je poslati najkasneje do dne 10. februarja upravi enega izmed gornjih dveh zavodov. Prošnji je priložiti: krstni list, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo, нравstveno spričevalo in izjavo staršev (ali varuha), da dovoljujejo prošilecu obisk tečaja. Ta izjava mora biti kolkovana z 2 Din.

Strahoviha povodenj v Ameriki

V času, ko mi mirno preživljamo zimo in nam je šele sedaj začel natetavati sneg, preživlja Amerika eno največjih katastrof, kar jih pomni zgodovina.

Radi deževja in nenadne spremembe temperature je preokarčila svoje bregove reka Ohio v državi Illinois in s tem povzročila strašno katastrofo. Nepregledne pokrajine so pod vodo. Des čil valovi rušijo naselbine in naprave, vasi, železnice, pota in ceste. Ljudje beže iz ograjenih pokrajin. Čež 300 tisoč ljudi je brez strehe, številno smrtnih žrtev in oseb, ki so radi te strašne nesreče ranjene in poškodovane, pa sploh še ni ugotovljeno.

Za prizadete kraje se je zavzel sam predsednik Roosevelt. V času našega poročanja vede še vedno naraščajo in ni mogoče niti približno presoditi, kakšen obseg bo zavzela katastrofa.

Vojna in kupčija

Medtem ko se drugod pod raznimi gesli, ki visoko zvone, pa malo pomenijo, preliha kri za gospodarske dobrine, so Amerikanci bolj človeški. Oni si rajši kupijo take reči z denarjem.

Tako je v zadnjem času dobila koncesijo za izkoriščanje petrolejskih vrelcev v Afganistanu neka ameriška delniška družba.

Ta družba je bila ustanovljena pred dvema letoma nalašč za to, da pokupi koncesije za izkoriščanje petrolejskih vrelcev, ki še niso izrabljeni.

Predsednik tega društva je bivši tajnik v amerškem finančnem ministrstvu g. Ogden Milles.

Naš izvoz pšenice

Po uradnih podatkih je bilo lansko leto izvoženih iz Jugoslavije 29.230 vagonov pšenice v vrednosti 422.700.000 dinarjev. Predhodno leto smo pa izvozili le 9790 vagonov v vrednosti 127.500.000 dinarjev.

Izvoz koruze pa je bil lansko leto mnogo manjši kot leta 1935. Lansko leto je bilo izvoženih 9120 vagonov koruze v vrednosti 91.500.000 dinarjev, dotim smo izvozili leta 1935. celih 37.771 vagonov v vrednosti 313.100.000 dinarjev.

Izgleda, da se bo cena pšenici še dvignila. Slovenija uvaža letno iz južnih krajev naše države okrog 8000 vagonov pšenice in približno isto količino koruze.

Strah pred vohuni

V Avstriji je odslej prepovedano fotografirati, filmati ali risati kraje.

Brez posebnega dovoljenja vojnega ministrstva tudi ne sme nihče rediti in vzgajati poštnih golobov, vse to iz vojaških ozirov.

Avstrijci so se torej v zadnjem času jeli na vso moč bati vohunov. Le kje jih žuli čevlji, da se jih je lotil tak strah?

Na svetu ni nekaj v redu

Brazilska vlada je sklenila, da bo v nekaj dneh stresla v morje 100.000 vreč kave. Z ozirom na to, da je bil lansko leto kavin pridelek zelo obilen, preti kavi strahovit padec cene, katerega pa hoče vlada preprečiti s tem, da bo z uničenjem večje množine kave zmanjšala njeno ponudbo na svetovnem trgu.

Doma in drugod

O brežiškem sestanku

O štiriurnem razgovoru, ki sta ga imela 18. t. m. pri Brežicah predsednik vlade gosp. dr. Milan Stojadinović in g. dr. Vladko Maček, smo poročali že v zadnji številki »Kmetškega lista«.

Časopisje po vsej državi še danes piše o tem sestanku in ga tolmači na različne načine. »Seljački dom«, ki ga izdaja g. dr. Vladko Maček, piše o tem sestanku med drugim tole: »Sestanek v bližini Brežic je bil torej razgovor o političnih razmerah in vprašanjih v državi, ne pa istočasno njihova rešitev. Jasno je torej, da ne more biti govora o sporazumu.«

Narodna skupščina

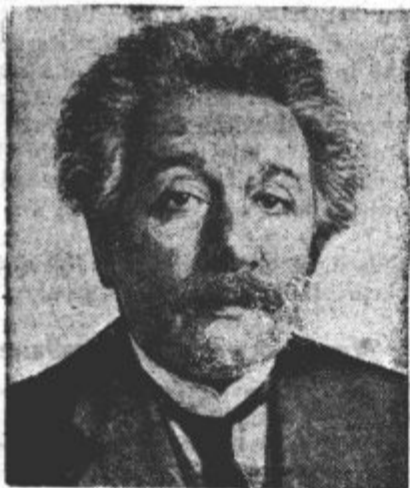
Prihodnja seja narodne skupščine se bo vršila v ponedeljek 1. februarja t. l. Na dnevni red pride razprava o novem trgovskem zakonu, ki je bil v skupščinskem odboru že lani sprejet. Nato bodo predložene parlamentu razne mednarodne pogodbe.

Finančni odbor

Narodna skupščina je končal v soboto z načelno razpravo o novem proračunu. Pri načelnem glasovanju je glasovalo 18 odbornikov za proračun, 12 pa proti.

Beograjska združena opozicija

Predstavniki beograjske združene opozicije so imeli več sestankov, na katerih so pretresali politični položaj, ki je nastal po brežiškem sestanku med dr. M. Stojadinovićem in dr. V.

Izumitelj Einstein, ki je proglasil nov izum, nanasajoč se na fotografijo. Gre baje za aparat, ki avtomatično eksponira točno toliko, kakor je potrebno, da se dosežejo najboljše fotografije

Mačkom. Beograjska opozicija smatra, da so ostali odnosi med njo in zagrebško opozicijo tudi po tem sestanku nespremenjeni.

Se večja živahnost se opaža med poslanci, ki pripadajo beograjski združeni opoziciji. Med nekaterimi poslanci, zlasti med onimi, ki pripadajo zemljoradniški skupini in Davidovičevim demokratom, se pojavlja razpoloženje za prihod v narodno skupščino in za udeležbo pri parlamentarnem delu. Proti prihodu v narodno skupščino se izjavljajo poslanci, pripadniki bivšega radikalnega glavnega odbora.

Zemljoradniki

so imeli pretekli teden širši sestanek na stanovanju Joce Jovanovića v Beogradu. Sestanka so se udeležili zaupniki iz notranjosti Srbije. Razpravljali so o političnem položaju in o odnosih med Beogradom in Zagrebom po brežiškem sestanku.

Občinske volitve

se bodo vršile v osmih občinah Dravske banovine v nedeljo 28. februarja. Volile bodo sledeče

občine: M. okolica, Semič, Golnik, Križe, Hajdina, Motnik, Trebelno in Zibika. Volitve se bodo vršile na podlagi razsodbe upravnega sodišča v Celju in prekomasacije.

Krščanski socialisti

so v hudi borbi z novo osnovano delavsko organizacijo, ki se je ustanovila na pobudo Krščanskih socialistov, ki so organizirani v Jugoslovanski strokovni zvezi, se niso hoteli strankarsko opredeliti. Zato jim nasprotniki očitajo, da so marksisti (socialisti in komunisti), da se socializem in krščanstvo sploh izključujeta itd. V tej borbi so nasprotniki krščanskih socialistov izdali celo neko brošuro (knjižico), v kateri se vrste najhujši napadi na Jug. strok. zvezo.

Kaj se godi po svetu

Španija je še nadalje krvava os, okrog katere se suče Evropa. O bojih samih ni zadnji čas nič posebno novega. Vsakokratni ofenzivi generala Franca sledi protiofenziva vladnih čet, ki navadno uniči morebitne uspehe nacionalistov. Madrid je še zmeraj v rokah vladnih čet, pač pa so morali mesto zapustiti vsi civilisti. Ta ukrep je tudi edino pameten. Na ta način se namreč zmanjša število žrtev, po drugi strani pa je tudi olajšano gibanje četam obrambnega odbora. Premoženje, ki so ga zapustili civilisti v mestu, je vzela vlada v zaščito.

V zadnjem času so Francova letala z uspehom bombardirala madridsko telefonsko centralo in povzročila dokaj škode. Vladne čete so začele ofenzivo proti Cordobi. Po vladnih poročilih se ofenziva uspešno razvija.

Glede na splošni položaj, ki je v zvezi s Španijo zavladal v Evropi, je treba omeniti, da je vojna napetost trenutno nekoliko popustila. Zasluga za to pomirjenje gre v prvi vrsti Franciji, kar priznavajo celo Madžari.

»Pesti Hirlap«, ugleden budimpeštanski dnevnik namreč piše pred kratkim v uvodniku, da se je treba parlamentarno-demokratskemu postopku v Franciji zahvaliti, da ni prišlo do spopada med evropskimi silami. List se tudi dotika obtožbe nemških listov, ki trdijo, da v Franciji vlada kaos (nered, zmeda), in pravi, da so te obtožbe neutemeljene. Francoski narod je v vseh važnih vprašanjih složen.

Pakt štirih

O priliki Göringovega bivanja v Rimu so listi mnogo ali o nekakem direktoriju štirih, oziroma petih velesil (Anglija, Francija, Italija, Nemčija in morda še Poljska), ki naj bi popolnoma zavladal Evropi. Po tem italijansko-nemškem načrtu bi morale male države lepo pokorno kimati na vse, kar bi sklenila velika gospoda. Ta načrt je vsaj za sedaj padel v vodo. Načrt se upira duhu angleške demokracije. Glavni vzrok, da ga Anglija odklanja, pa bo bržkone v tem, da se Anglija v taki družini ne bi počutila dovolj varno in dosti svobodno. Hitler si je dal s svojim brezobzirnim gaženjem mirovnih pogodb kaj slabo izpričevalo za sklepanje novih. Zato ni nič čudnega, če angleška in francoska diplomacija gledata na njegove ponudbe in predloge z veliko opreznostjo in s precejšnjim nezaupanjem.

Italija

ni zadovoljna in je zavlada v italijanskem tisku po zadnjem govoru angleškega zunanjega ministra Edena precejšnje vznemirjenje. Eden je namreč govoril proti blazni oboroževalni tekmi, ki je zadnji čas zajela vso Evropo. Naglasil je, da nas more rešiti le gospodarsko sodelovanje, a proti komunizmu da je najboljšo zdravilo demokracija.

Krščanski socialisti so poslali te dni dve deputaciji k mariborskemu in ljubljanskemu škofu, ki sta pojasnili cerkvenima dostojanstvenikom svoje stališče in zavrnila napade svojih nasprotnikov. Krščanskim socialistom je bila obljubljena moralna pomoč.

»Delavska pravica«, glasilo Jugoslov. strok. zveze, objavlja v razgovoru z uglednim duhovnikom, ki je tudi obsodil gonjo proti JSZ. O tistih, ki to gonjo vprizarjajo, je rekel, da jim dozdnevno ne gre za dobrobit delavstva ne za blagor vere in cerkve, ne za resničen boj zoper komunizem, ampak samo za varljivo pridobljeno številčno premoč nad krščanskimi socialci. Kdor je doslej še verjel v njihovo iskrenost, da mora poslej izgubiti vsako upanje, da jim je za poštenje in resnico.

Torej natanko tako kakor smo mi že nešteto krat v »Kmetškem listu« zapisali, ugotovili in pribili, kadar je Janez Vodopivec kozlal svoje oslarije zoper samostojneže v »Domoljubu«.

Kako so vplivale te besede angleškega državnika na razne fašistične vlade, nam ni treba posebej naglašati.

Poleg tega se je Eden tudi dotaknil angleško-italijanskega žentelmskega (gospeskega) sporazuma glede Sredozemlja in ga zavrnil v

Obtoženi žid K. Radek

pravo mero. S tem je vzel italijanskemu tisku možnost, da bi pomen in važnost tega sporazuma preveč razpihoval.

Še bolj kakor ta okolnost sama, je italijanske kroge neprijetno dirnila

Nemčija

s svojim postopanjem. Takoj po Edenovem govoru so se namreč raznesla poročila o vsebini Hitlerjevega govora, ki ga bo govoril dne 30. t. m. v nemškem državnem zboru.

V teh izvajanjih bo baje Hitler obvezno jamčil za neodvisnost Belgije. Poleg tega bo najavil ponudbo Češkoslovaški za sklenitev pakta o nenapadanju. Končno bo Hitler izjavil, da je Nemčija pripravljena z vsemi silami sodelovati za ohranitev miru, če se ji prizna pravica popolne enakopravnosti. V tem primeru je Nemčija tudi pripravljena vrniti se v Društvo narodov.

Te napovedi smatra Italija za znamenje, da Nemčija vzlic rimskim razgovorom hodi v zunanji politiki svoja pota in dela na lastno pest.

Z veliko pozornostjo je ta teden ves svet zopet prisluhnil

v Rusijo,

kjer se je pravkar začel zopet velik političen proces. V »Domu Sovjetov« v Moskvi sedi na zatočni klopi 17 pristašev Trockega, ki jih državni tožilec Višinski v obširni obtožnici dolži veleizdaje.

Mladina na vasi

Vojnik

Po velikih pripravah sodeč bo pustna »Maškarada« Društva kmetijskih fantov in deklet v Vojniku na pustno nedeljo dne 7. februarja t. l. do sedaj ena največjih v Vojniku. Prireditev bo v vseh prostorih gostilne Ratej (Javoršek) v Vojniku.

Jazz-orkester iz Celja, edinstvena dekoracija in bajna razsvetljava bo vsekakor nudila vsem posetnikom izborna razpoloženje, v kolikor ne bo zadostovala izvrstna kapljica in drugi priboljški. Pripravljajo se različne atrakcije in presenečenja od strani prirediteljev.

Vabimo vsa sosednja tovariška društva, da nas na ta dan posejijo, da v veseli tovarišiji skupno pozabimo krize in težave današnjih dni! Začetek ob 6. uri zvečer.

Clanski sestanek Društva kmetijskih fantov in deklet v Vojniku bo v nedeljo dne 31. t. m. ob 3. uri pop. v društveni sobi v kavarni Eler v Vojniku. Na dnevnem redu je poleg drugih zanimivosti tudi kmetijsko radio-predavanje iz Ljubljane. Pridite gotovo in polnoštevilno! — Uprava.

Ptuj

Peta redna seja širšega odbora »Pododbora Zveze kmetijskih fantov in deklet« za ptujsko okrožje se vrši v nedeljo, dne 31. januarja 1937 ob pol 2. uri popoldne v spodnji dvorani Narodnega doma v Ptuju. Poleg tekočih zadev se obravnava tudi prireditev dekliškega tečaja, zato naj pridejo vse načelnice ženskih odsekov ali pošljejo svoje namestnice. Vabljeni! Predsednik.

Novo mesto

Tukajšnji Pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet priredi v dneh 14., 15. in 16. februarja t. l. I. prosvetno-organizatorični tečaj za dekleta. Vsako društvo naj pošlje na tečaj po 3 tovarišice, ki naj se prijavijo do konca tega meseca. Sprejetih bo tudi nekaj deklet iz krajev, kjer naša društva še ne obstojajo. Tudi dekleta iz teh krajev naj se prijavijo do zgotaj omenjenega časa. O sprejemu bodo vse tovarišice pravočasno obveščene. Prijave za tečaj naslovite na naslov: Josip Udovič ml., Gor. Vrčovo 2, p. Mirna peč.

Sv. Jurij ob juž. železnici

Naše »Društvo kmetijskih fantov in deklet« je za božične praznike pripravljalo vprizoritev I. Redenškove igre »Črna žena«, kar smo že v »Kmetiskem listu« poročali. Do vprizoritve pa ni prišlo vsled rovarjenja naših neprijateljev. Krajevni šolski odbor nam je namreč odklonil uporabo šolske dvorane, čeravno smo jo vsa leta uporabljali, kakor tudi vse druge tu obstoječe organizacije. Pa četudi smo namenili čisti dobiček revni šolski deci, je bil ta dober namen prepreden, ker po mnenju nekaterih dobro situiranih mož teh revčkov tu ni, oziroma jih ne poznajo. O priliki spregovorimo o tem obširneje.

Šmarnogorska-okoliška društva

kmetijskih fantov in deklet skušajo letošnjo zimsko dobo izkoristiti v obliki samoizobrazbe. V ta namen je bil tudi sklican članski sestanek v nedeljo 10. t. m. v društveni dvorani na Skaručini, na katerem so predavali sami kmetijski fantje in možje. Iz medsebojne debate je bilo posneti, kako zelo je potrebno, da se usposobi čim več praktičnih kmetovalcev za nastope na takih in sličnih sestankih. Zato se je sklenilo, naj se poglobne debate prirejajo skozi vso zimo — pa tudi poletni izleti naj se izkoriščajo v smeri s to aličijo. Nadalje se je tudi sklenilo, naj se v bodoče v to pritegnejo še izkušena kmetijska dekleta in žene, da nam bodo tako drugo za drugo

odkrivale tudi pogled v njihove dragocene izkušnje. Samo na ta način bomo v najdovršenejši obliki vsi deležni vsega (eden ve to, drugi ve drugo — a šele vsi vemo vse). Ob tej priliki se je tudi sklenilo prirediti dvomesečni gospodinjski tečaj (ob četrtkih in nedeljah), za čigar vodstvo se nam je posrečilo pridobiti vsega priznanja vredno učiteljsko moč. V ta namen naj se dekleta priglajajo na domača društva oziroma do 31. t. m. na Društvo kmetijskih fantov in deklet v Šinkovem turnu (v roke tovarišici Sršenovi). Tovarišice! Ne zamudite ugodne prilike! tudi zima izgubljena ni nikdar pridobljena!

Sv. Bolfenk pri Središču

Na pustno nedeljo, dne 7. februarja priredi tukajšnje Izobraževalno društvo »Lipa« ob 3. uri popoldne v šoli veseloigro po češkem izvoru: »Stari grehi«, ki bo nudila gledalcem obilo zdravega razvedrila. Nastopil bo tudi pevski zbor z nekaj izbranimi točkami. Če želite prijetno preživeti popoldan, pohitite ta dan k Sv. Bolfenku! Prijazno vabljeni!

Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v nedeljo, dne 14. februarja popoldne ob pol 3. uri v šoli kulturno predavanje: »Črtice iz domače zgodovine«, ki ga bo imel g. Robert Košar. Vstop prost vsakomur. Ker je predavanje izredno mikavno za moške in ženske, mlade in stare, vas vse prav vljudno vabimo, da se seznanite z zgodovino domačega kraja.

Gameljne pod Šmarno goro

Društvo kmetijskih fantov in deklet Gameljne ima svoj redni občni zbor na praznik dne 2. februarja t. l. ob 4. uri popoldne pri g. Travnu Francu (gostilna »Košar« v Tacnu pod Šmarno goro.) Po zaključnem občnem zboru ob 6. uri zvečer pa priredimo kmetijsko večerjo, na katero vabimo vse prijatelje kmetijsko-mladinskega gibanja.

Mirna peč

Društvo kmetijskih fantov in deklet je v letošnji zimi prav živahno. Zlasti smo se lotili z vso vnemo reorganizacije društvene knjižnice, ki naj da članstvu prepotrebno izobrazbo. Število knjig se je znatno povečalo. Pa tudi vsebinsko so knjige na svojem mestu, ker te take bodo v polni meri dosegle svoj namen.

Veliko oviro nam povzroča pri društvenem delu pomanjkanje prepotrebne društvene sobe, v kateri bi imeli seje, sestanke, debatne večere in kjer bi imeli nameščeno društveno knjižnico in čitalnico. Vendar upamo, da bomo z dobro voljo kmalu dosegli tudi to in tako premagali tudi to za nas tako veliko oviro.

V nedeljo 7. februarja ima Društvo kmetijskih fantov in deklet svoj II. redni občni zbor v Mirni peči, v prostorih narodne šole ob 11. uri dopoldne z naslednjim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobritev zapisnika I. rednega občnega zbora; 2. Poročilo društvenih funkcionarjev; 3. Volitve novega odbora; 4. Volitev delegatov za občni zbor Zveze kmetijskih fantov in deklet; 5. Določitev članarine; 6. Predlogi in slučajnosti. Fantje in dekleta! Udeležite se občnega zbora polnoštevilno, da s tem dokažete svoje kmetijsko prepričanje.

Grahovo

Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet se prav lepo razvija. To se vidi v prireditvah, ki jih prireja v letošnji zimski dobi.

Na sveti večer dne 24. decembra pr. l. je uprizoril dramski odsek dramo v petih dejanjih »Domenč«, ki je prav lepo uspela. Igralci so bili deležni od strani gledalcev viharnih aplavzov. Nabitjo polna dvorana Sokolskega doma je pričala kako so pri vseh stajih priljubljene prireditve, ki jih prireja Društvo kmetijskih fantov

Med obtoženci so sami visoki dostojanstveni revolucionarne Rusije: Pjatakov, Sokolnikov (bivši ruski poslanik v Londonu), znani Radek, Muralov in še 13 drugih oseb.

Obtožnica jim v glavnem očita pet političnih zločinov:

1) da bodo sodelovali, ko se povzpno na oblast, z nemško vlado v vseh najvažnejših mednarodnih vprašanjih in da jamčijo za prijateljsko ponašanje proti Nemčiji;

2) da odstopijo del sovjetskega ozemlja;

3) da odstopijo nemškemu podjetjem koncesije za izkoriščanje tistih ruskih podjetij, ki ekonomsko izpopolnjujejo nemško gospodarstvo (rudniki, mangan, nafto, zlato, gozdove in podobno);

4) da ustvarijo v Rusiji ugodne pogoje za delovanje nemških zasebnih podjetij in

5) da za primer vojne, ki naj bi izbruhnila med Rusijo in Nemčijo, razvijejo močno, vsestransko razdiralno delovanje na fronti in v vojnih podjetjih po navodilih nemškega generalnega štaba.

Pozneje so šli sedanji obtoženci — kakor jim očita obtožnica — še dalje. Obvezali so se, da odstopijo Nemčiji Ukrajino in da ne bodo ovirali njene agresivnosti v Podunavju in na Balkanu. Dalje so se obvezali odstopiti Japonski Primorje (na Daljnem vzhodu) in ozemlje ob reki Amur, petrolejske vire na Sahalinu in tri zlate rudnike, a končno še jamčiti Japonski dobavo nafte, če bi se ta država zapletla v vojno z Ameriko.

Te obtožbe, ki so jih baje obtoženci v celoti priznali, so pač težke in hude. Državni tožilec radi tega tudi zahteva za vse obtožence smrtno kazen.

Kot nepristranski poročevalci naj še omenimo, da Trocki, ki živi sedaj v Mehiki, vse očilane zločine odklanja.

O izidu procesa in o sodbi bomo poročali, kakor hitro bo mogoče.

Na Japonskem

vojaški krogi z vedno večjo odločnostjo zahtevajo razpust parlamenta.

Predsednik vlade g. Hirota je podal ostavko s celokupno vlado.

Za njegovega naslednika omenjajo listi razne osebnosti. Brez dvoma pa je, da bo prevzel vlado kak izrazit pristaš vojaške stranke. Generalni štab je namreč izdal poseben komunique, v katerem pravi, da je vsako sodelovanje s politiki popolnoma nemogoče.

Videti pa je po vseh poročilih, da ima generaliteta na Japonskem trenutno vso oblast v rokah. V nasprotju s Hiroto, ki je sklenil zvezo z Nemčijo, pravijo vojaški krogi, da mora Japonska hoditi po lastnih nogah in iz lastne sile prav iz tal spremeniti in obnoviti japonsko politiko.

Kaj tiči za to izjavo generalitete, je težko reči. Vsekakor bi pa človek sodil, da se Japoncem Evropa sama v svetovni politiki ne zdi več kdo ve kaj važna. Po Politiki 25. I. 1937

ko prečitata Kmetiski list, dajte ga lepo v žep in pokažite ga sosedu. Opozorite ga na važnejše članke, ki so pisani v duhu kmetijskega pokreta. Ne bo vam treba tega ponoviti trikrat, pa boste imeli pridobljenega novega naročnika za prihodnje leto.

Ne samo čaj...
„Naš čaj“

je najboljša domača
seliščna krepilna pijača.

NAS ČAJ
dobite v spec. trgovinah

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

án deklet. To je živ dokaz, da je naša kmetko-delavska mladina na pravi poti ter da je edino ona zmožna s svojo samoizobrazbo ustvarjanja, ki bo koristilo ne samo naši vasi, ampak vsemu narodu.

Na svečnico, dne 2. februarja, bodo igralci igro »Domen« ponovili v Sokolskem domu v Starem trgu ob pol 3. uri popoldne. Okoličani so vljudno vabljeni, da si dramo ogledajo ter vidijo zmožnost organizirane kmetске mladine.

Pripomniti je, da režijo in scenerijo vodijo igralci sami brez tuje pomoči, za kar so deležni še večjega priznanja.

Preteklo nedeljo, dne 17. januarja, je imelo društvo predavanje »Higijena v kmetškem domu«, ki ga je ob lepem obisku izvajal doktor Stanko Pušenjak, zdravnik iz Cerknice. Na tem mestu mu izrekamo najiskrenejšo zahvalo za res poučno in lepo predavanje.

S temi prireditvami so fantje in dekleta pokazali javnosti, da ne spijo, ampak delajo z neomajno vztrajnostjo naprej za dosego svojih ciljev. Nekateri naši »prijatelji« iz nasprotnega tabora so nam že napovedovali pogin. Toda energična volja fantov in deklet je še z večjo vneto in silo planila na dan ter častno izvojevala letošnji zimski delovni program.

Fantje in dekleta Le krepko naprej, preko novih triumfov in zmag do zaželenega cilja.

U. A.

Mlatič

Zgodovinski izreki

Ko je Tomaž Hren s pomočjo dekretov avstrijskih nadvojvod pregнал predikante, odvzel premoženje in sežgal prve slovenske knjige, je zapel »Te Deum laudamus...«

Ko je neka bivša stranka leta 1907. zmagala po vsej Sloveniji, je rekel neki gospod na nekem shodu v Unionu: »Fantje, zdaj bo pa naša prva in glavna skrb, da se ubranimo špekulantov, ki bodo zaradi naše politične moči silili od vseh strani v našo stranko.«

Glasom nedemantiranega poročila v »Jutrac od 18. januarja t. l. pa je v čisti demokraciji z dekretom svobodno izvoljeni narodni (ljudski) predstavnik g. Smodej v Unionu na shodu dan poprej »opozarjal one slovenske radikale, ki so vstopili v JRZ, naj se odresejo prevelikih ambicij in naj ne streme vedno za tem, da bi imeli odločilno besedo. So med njimi taki, ki iz užaljenosti zabavljajo čez voditelje in širijo nezadovoljstvo. Taki ne spadajo v JRZ.«

Zakaj ne moremo do sporazuma?

Dve stvari stojita danes v ospredju javnega zanimanja in obe se odlikujeta po isti redki lastnosti: nimati nasprotnika! Ta dva srečna predmeta se zoveta: nova ljubljanska bolnišnica in hrvatsko vprašanje. In vendar se ne prvo ne drugo nikamor ne gane.

Za novo bolnico v Ljubljani je v Sloveniji vse, kar leze ino gre. Kar smo brali, smo brali. Ali se dogajajo tudi stvari, ki jih ni za branje, nego samo za ustmen razgovor. Pravijo, da je nekatera tako objela plemenita narodna, humana in lokalna melanholija, da noč in dan sanjajo, kako bi postali dediči Vanderbilta, Rocke Fellerja ali Bazilija Zaharova, to pa le zato, da bi od celokupne dediščine lahko vrgli tistih borih par sto milijonov za bolnico, nekako tako, kakor pobožni akcijonarji star knof v cerkveno puščico ali pa zaveden »narodnjak« malo kepico stanjola »domovini na oltar.«

In ob takem navdušenju in tako harmonični enodušnosti ponosnega naroda se bolnica nikamor ne gane! Kje je vzrok?

In »hrvatsko vprašanje« ali takozvani »sporazum med Hrvati in Srbi«?

Vsak dan čujemo in čitamo, da je vse za sporazum s Hrvati. Najpoprej vsi — faktorji. Za sporazum so nadalje vsi narodi, vsa plemena,

Amerikanec Howard Hughes, ki je preletel z enokrovnim letalom razdaljo nad celo ameriško celino, ki znaša 2420 milj, v času 7 ur in 28 minut ter dosegel s tem svetovni rekord v hitrosti, saj je znašala hitrost njegovega letala celih 534 kilometrov na uro. Letel je v višini 4000 metrov

vse vere, vse stranke, vsi politiki (v tej grupi mislimo tiste, ki so brez stranke, pa bi jo šele radi ustanovili, a je danes to težje, nego v Sloveniji ustanoviti novo-posojilnico), potem nepolitiki (ta grupa je najbolj nevarna, ker skriva barvo), znanstveniki in vse doli do narodnega ženstva in običajnih narodnih noš. Vse, vsi; vesoljstvo in občestvo! Samo enega posameznika najdete, ki je proti, pa dobite groš!

In vendar ni sporazuma in ga od nikoder ni. Kaj more le biti vzrok temu ob toliki narodni, verski in strankarski slogi? Naš mlatič je mnogo premišljal o tem in prišel do svojega prepričanja: ne gre brez nasprotovanja. Mi smo narod oponiranja, besedice »za nalašč neč, za inat, rojeni inatčije. Zato ustvarite za vsako stvar, ki ji želite uspeha, nasprotnike, mnogo nasprotnikov. To je pri nas edina gonilna sila, v slogi pa vse umrje.

Razpis nagrade

Razpisujemo nagrado 100 dinarjev za najboljši odgovor na vprašanje, kdo je napisal odnosno izrekel sledeče »Izreke o učiteljstvu in kje so natisnjeni:

1. »Tako bom preromal s culo in palico to lepo domovino...«
2. »Zasadil je lopato (učitelj Vilko) v brazdo vaške kulture, ne zavedajoč se, da učitelj ni lastnik zemljišča, ki ga obdeluje, niti najemnik ni. Ostati bi moral dninar, ki se mu delo odkazuje.«
3. »Uradništvo, ki ni z ljudstvom, je protidržavno. Poprej je bilo uradništvo nasprotnik in tlačitelj ljudstva. Tak je še vedno tudi del učiteljstva. Zato ima ljudstvo pravico zahtevati, da se tako učiteljstvo odstrani.«

Odgovore je poslati do 15. februarja na Uredništvo »Kmetškega lista«. Najtočnejši odgovor dobi nagrado, v slučaju da bo več enako dobrih in popolno točnih, odloči žreb.

Kmet, ki se zaveda svoje moči, ki ve, kaj pomeni zanj lasten dobro urejevan tečnik, ta ve tudi to, da je treba naročnino pravočasno plačati in pridobivati listo novih naročnikov.

Trte cepljenke

po zmernih cenah, razne domače sorte na brežibnih podlagah

Zahtevajte cenike »Trtnice Kmetijske družbe v Slovenskih Konjicah«

Dopisi

Šmartno pri Litiji

Tistemu zelenemu anonimnemu dopisniku, ki je napisal dopis v »Domoljubcu« pod Šmartno pri Litiji z dne 13. t. m. v številki 2. neke čevčarije, ki niso za nikamor, povem tem potom: »Kjer osel leži, tam dlako pusti!« Če ste mož poštenja, pravice in resnice, javite v prihodnji številki »Domljubcu« vaš podpis, pa se bova pošteno in možato pogovorila javno o vseh mogočih polomijah na dan 6. decembra. Zvedeli boste, da hranim pismo, v katerem se me naproša, naj ne kandidiram proti JRZ. Zvedeli boste o vseh mogočih računih, obračunih, kasah in praznih blagajnah. Zvedeli boste, da še danes niso vsi računski v redu iz one velike dobe, iz katere sem jaz prevzel polne blagajne. Zvedeli boste o zahrbtnem napadanju na bivšega župana g. E. Drčarja, ki ga v dopisu vlačite do nebes, kaj ste delali z njim pred meseci, ko ste ga vrgli iz sedanjega občinskega odbora. Ali imate še kaj čuta časti in poštenja? Mislim, da nič! Da mnogo boste zvedeli, le s korajžo na dan s polnim naslovom. Vas g. urednik »Domoljubcu« pa obžalujem, da nasedate ljudem, kot je dopisnik iz Šmartna pri Litiji, veste mi jim pravimo vagabundi.

H koncu še pristavljam, da se mi čudno zdi, kako more g. dopisnik povelečevati g. Strmana Alojzija, ki ga je s takim pompom postavljaj najprej za župana, ker pa to ni šlo, pa kot podžupana. Saj vendar ve, da je moj brat in da pravi pregovor, da »jabolko ne pade daleč od drevesca. Bog zna, kaj boste o njem povedali po treh letih? Ponovno vas pozivam, javite se s podpisom in pogovorila se bova do korenike o vsem temeljito! Strman Josip, bivši župan.

Stična

Dne 11. t. m. smo položili k večnemu počitku gospo Stano Fačini, ženo trgovca in gostilničarja pri kolodvoru v Ivančni gorici, ki je po kratkem bolehanju komaj 36 let stara dne 9. t. m. umrla. Pekojna je bila širom Slovenije znana kot dobra in postrežljiva gospodinja. Pokoj njeni duši, soprogu in sorodstvu pa naše sožalje.

Sv. Miklavž pri Ormožu

V sredo 20. t. m. je pri nas umrl po krajšji a mučni bolezni ugledni kmet Martin Puklavec, v 75. letu svoje starosti. Bil je značajan in miren človek, ki je vse sile posvetil svojemu lepo urejenemu posestvu, na katerem je gojil izredno lepe konje, zaradi katerih je bil znan v širši okolici. Kako je bil blagi pokojnik priljubljen, je pričala tako lepa udeležba na njegovem pogrebu. Naj mu bo lahka domača gruda, ki jo je tako ljubil, žalujoči ženi pa naše iskreno sožalje!

Št. Vid pri Stični

V naši občini je po občinskih volitvah, pri katerih je z absolutno večino zmagala JRZ, postalo nekako politično in gospodarsko mrtvilo. Novoizvoljena občinska uprava je v dobi skoraj treh mesecev imela le dve seji. Očividno je, da je stari občinski odbor, ki je bil v resnici gospodarski, vse tako prav uredil, da v tej kratki dobi ni opazati posebnih potreb, ki bi jih bilo potrebno obravnavati pred celokupno občinsko upravo.

Ostavko na mesto občinskega odbornika je vsled zdravstvenih razmer podal g. Kraševac Franc, trgovec in posestnik v Št. Vidu. Občinski odbor ostavke ni sprejel in je izrekel pobožno željo, da bo rajši počakal, da ozdravi in popolnoma okreva, čeprav so ob času volitev, zato ker je bil nosilec opozicijske liste, mnogi želeli, da bi bilo bolje, da bi umrl.

Pa tudi v socialnem oziru se ne more reči, da Št. Vid ne napreduje. Začeli smo graditi koncem oktobra lanskega leta vodovod, katerega

zamisel ili že nad 40 let v glavah šentvidskih gospodarstvenikov. Prvo pobudo zanj je dal pokojni Ivan Vencajs, ki je takrat imel tu svojo hišo ter se na vso moč trudil, da bi izpeljal to, za našo okolico prepotrebno napravo. Takratni vaški očetje pa so njegovo prekorsko zamisel z vso močjo odbijali ter radi preračunjenih stroškov tudi onemogočili.

Delo pri gradnji vodovoda le počasi napreduje, ker je bilo zaposlenih po 5, največ pa 20 delavcev. Vodstvo je moralo pred kratkim delo prekiniti. Pravijo, da ni nikjer dobiti cevi. Mogoče bo na spomlad kaj?

Vreme je bilo od sredi decembra pa do zadnjega tedna naravnost krasno in brez snega. Ljudje so si z lahkoto pripravili drv za celo leto in tudi dobili precej stelje za živino. — V zadnjih dneh je padlo kakih 10 cm snega, kar je glede s snegom pokritih polj tudi prav ugodno.

Po novem letu je prišla k nam tudi bela žena. — Prošli teden je umrl v Pungertu ugleden posestnik Alojzij Markelj, v št. Pavlu pa gospodinja Marija Medved, na Matem Kalu je od kapi zadeta preminula posestnikova žena Ana Kastelec, v Bukovici pa po istem smrtnem vzroku previtkar Jožef Sinjur, prošlo nedeljo pa je umrla posestnikova žena Franciška Puš v št. Pavlu.

Ker te dni pršičasto sneži, je opažati dobro smuko ter prijatelje smuškega športa vabimo ob tej, skoraj bi rekli izredni priliki na bližnje Polzevo, da s tem zapuščeno Dolenjsko zopet malo počivate.

Vojnik

Sokolsko društvo v Vojniku pripravlja za pustno nedeljo 7. februarja v režiji br. Zorko sodobno komedijo v treh dejanjih »Pesem s ceste«. Igra bo po svojevrstni vsebini in odlični izvedbi gotovo privlačnost za Vojničane in okoličane. Ugodna autobusna zveza iz Celja, Frankolovega, Dobre in Vitanja omogoča poset vsem ljubiteljem gledaliških novosti, na kar že sedaj opozarjamo. Zdravol!

Po velikih pripravah sodeč bo pustna »Maskarada« Društva kmetijskih fantov in deklet v Vojniku, na pustno nedeljo, dne 7. februarja dosedaj ena največjih v Vojniku. Prireditev bo v vseh prostorih gostilne Ratej (Javoršek) v Vojniku.

Jazz-orkester iz Celja, edinstvena dekoracija in bajna razsvetljava bo vsekakor nudila vsem posetnikom izborna razpoloženje, v kolikor ne bo zadostovala izvrstna kapljica in drugi pribojčki. Pripravljajo se različne atrakcije in presenečenja od strani prirediteljev.

Vabimo vsa sosednja tovariška društva, da nas na ta dan posetijo, da v veseli tovarišiji skupno pozabimo križe in težave današnjih dni! Začetek ob 6. uri zvečer.

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zasluzka, »Kmetiski list«!

× Najlepši dalmatinski tobak pridelujejo v naši državi v imotski pokrajini s središčem v Imotskim. Lani so pridelali 45 vagonov tobaka in so kmetje izkupili zanj 6 milijonov dinarjev.

× Blagajniški zapisi lahko služijo za kavcijo. Večkrat se je že pripetilo, da so naleteli lastniki 4 in 5% blagajniških zapisov pri državnih oblasteh in ustanovah na težkoče, ko je šlo za kavcijo odnosno garancijo. Ker se s tem škoduje ugledu teh državnih papirjev in ovira njihovo populariziranje v gospodarskih krogih, je finančni minister odredil, da lahko veljajo blagajniški zapisi tudi kot kavcija in garancija v polni nominalni vrednosti v vseh državnih in samoupravnih blagajnah.

Začel sem s privatno prakso

Ing. agr. Lojze Prezelj

specialist za rastlinske bolezni (fitopatolog)

LIUBLJANA

Tyrševa (Dunajska) cesta 23

Nasveti. Pregledi. Obramba in zatiranje vseh rastlinskih škodljivcev

× Kupčija ga je izdala. Kakor smo že poročali, je pred božičem nekdo v Stražišču pokradel posestniku Benediku za din 1200— tobaka in cigarete. Mož je z ukradenim blagom preveč navdušeno kupčeval in tako padel v roke orožnikom. Je to neki F. J., ki se je z raznimi izgovori skušal izmazati, pa se je primazal samo — pod ključ.

× Nevarnega roparja so ujeli zagorski orožniki v osebi 36letnega Josipa Domica iz Ponvič pri Litiji. Šele pred kratkim je odsedel šestletno ječo. Za tem je oropal gostilničarko Resnikovo iz št. Lamberta. Zločin je ropar že priznal. Zdaj je v zaporih litijskega sodišča.

× Narobe svet. Iz zapore okrožnega sodišča (v Mariboru) so izpustili precej kaznjencev, ki so postali deležni amnestije. Marsikateri med njimi je milo prošil, naj ga puste v zaporu čez zimo, ker nima kam iti. — Tako poroča »Delavska politika«.

× Obleka se je vnela 23letni gostilničarjevi hčerki Mariji Kuraltovi v Temerlovi trgovini v Mariboru, kjer je bila dekle zaposlena. Planila je kot živa bakla na ulico, kjer so ljudje ogenj pogasili in prepeljali mladenko v bolnišnico, kjer pa je opeklinam podlegla.

× Tudi to je huda bolezen! V času, ko v naši poljedelski državi marsikdo brez lastne krivde strada in ko je sredi zime mnogo bosih in napol nagih, izdajamo na drugi strani za lišpanje težke milijone. Tako je bilo v naši državi lani za lišpanje (puder, dišeče vode, razna barvila itd.) izdanih 350 milijonov dinarjev. Večina tega denarja gre v tujino. In pri tem naj kdo reče, da naša družba ni — bolna in gnila?!

× Potrjena smrtna obsodba. Štefana Pejnoviča je pred časom ogulinsko okrožno sodišče radi umora poslanca Karla Brkljačiča obsodilo na smrt. Stol sedmorice v Zagrebu je sedaj kot zadnja prizivna stopnja obsodbo potrdil.

× S stroja je padel Janko Jenko iz Reteč. Kot strojni ključavničar je nekaj popravljal na strojih na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Med delom je nenadoma padel s stroja. Sicer so ga prestregli in še pravočasno ujeli, toda radi prestrašene strahu je mladeniča zadela kap, ki ji je Jenko vzlac pomoči v ljubljanski bolnišnici pred kratkim podlegel.

× Izvoz živih svinj iz naše države se je v primerjavi z letom 1934. lani povečal za 259 milijonov dinarjev ali za 152 odstotkov. Izvozili smo namreč lani za dobrih 423 milijonov živih svinj, medtem ko smo l. 1935. dosegli le 264 in pol milijona, leta 1934. pa celo samo 164 milijonov dinarjev.

× V hlevu je napadel hlapec Josip Bučar iz Loke pri Frankolovem brezposelnega delavca Antona Dermastijo iz Huba. Delavec se je prišel v hlev gret, hlapec pa je z lesenim drogrom planil nadenj in ga strašno obdelal ter mu polomil nekaj udov.

× Nenavadna smrt. Plijučnico je imela Neža Emeršičeva pri Sv. Andražu. V navalu temperature se ji je brzkone zmedlo. Pobegnula je v noč in izginila. Našli so jo šele drugi dan, skoraj 2 km daleč v gozdu. Stala je naslonjena na drevo in mrtva. Čez noč je zmrznila.

× Pri ribolovu se je smrtno ponesrečil na Dravi pri Zavrču M. Zavec. Sekal je led, da bi mogel priti, pa je tako nesrečno padel, da si je na ledu prebil lobanjo in čez malo izdihnil.

× Vlak je do smrti povozil na progi pri Borovnici progovnega delavca Jožefa Petriča. Z dela je šel Petrič po viaduktu (železniškem mostu) proti domu. Grede je brzkone padel in obležal nezavesten na progi. Lokomotiva vlaka ga je vlekla kakih 30 metrov daleč s seboj, kjer je truplo na kose raztrgano obležalo. Za žrtvijo žaluje vdova s tremi nepreskrbljenimi otroci.

× Žrtev dela je pred kratkim postal delavec Avgust Prestenjaka iz Dravelj. V Kančevi tovarni v Mengšu ga je transmisija s tako silo butnila ob strop, da si je zlomil hrbtnico. V ljubljanski bolnici, kjer leži, nimajo upanja, da bi mu mogli rešiti življenje.

× Škratinka in davica se širita v Sloveniji. V zadnjem tednu lanskega leta je bilo 125 primerov škratinke in 40 na novo obolelih, davica pa 127 in 48 na novo obolelih. Davica je zahtevala tudi 4 smrtno žrtve, škkratinka pa nobene.

× Radi nesrečne ljubezni je šel v smrt Rudolf Gale, elektromonter iz Most pri Ljubljani. Bil je oženjen, a se je kljub temu zagledal v neko natakario. Ker dekle o taki ljubezni ni hotela nič slišati, se je vrgel Gale z vrha nove stavbe hotela »Miklič« v Ljubljani na cesto in obležal mrtev.

× Po nesreči je padel pod voz 54letni Matej Zobej v Prevaljah. Po brezniški cesti je peljal težko naložen voz in padel podenj. Prebil si je lobanjo na desni strani, kolo pa mu je strlo prsni koš in na več krajih prelomilo levo roko. Zobej je bil takoj mrtev.

× Centralo za transfuzijo krvi so osnovali v Beogradu. Doslej se je javilo okrog 100 oseb, ki so pripravljene v primeru potrebe oddajati kri.

× Donava je tako zamrznila, da je ves promet od Zemuna do Dunaja ustavljen. Glavni del naše rečne trgovske mornarice počiva v prezimovaliških krajih Zemuna.

Domači dogodki

× Tridnevni kletarski tečaj se bo vršil dne 3., 4. in 5. februarja 1937 na Vinarski in sadjarski soli v Mariboru. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen in bo trajal dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Oddaljenejši tečajniki bodo dobili lahko na zavodu brezplačno prenočišče, v kolikor bo prostora na razpolago.

× Glava je odtrgalo v mežiškem rudniku rudarskemu strelnemu mojstru Rudolfu Obreži. Ponesrečen je delal v rudniku žezpolnih, 28 let in je pred kratkim ponoči razstreljeval rudo v helenskem revirju. Ko je položil dinamit, sprožil vžigalnik in se hotel po lestvi umakniti na varno, se je zataknil na kliču, radi česar ga je eksplozija prehitela. Vrglo ga je s tako silo raz lestvo, da mu je popolnoma odtrgalo glavo in je bil nesrečnik takoj mrtev.

× Zmrznil je v vasi Osek v Slovenskih goricah v nekem jarku neznan starček, brzkone obnemogel berač.

× Drevo je pred kratkim podrlo na lovskega čuvaja Antona Lampreta v Sv. Lovrencu na Pohorju in mu zmečkalo prsni koš. Mož je v mariborski bolnici podlegel poškodbam.

× Slamnjača (štrozak) in hranilnica. O tem se je moral prepričati posestnik Ivan Ribič iz Ročice pri Sv. Marjeti ob Pesnici. V slamnjači je imel shranjenih din 1400—. Te dni je hotel nekaj kupiti, ko pa je segel po denar, ni bilo o njem ne duha ne sluha. Tudi za tatom ni nikjer sledu.

× Pod vlak je skočila 24letna maserka v kokopatišču v Laškem, Marija Pelcova. Ob železniški progi si je še sezula čevlje in tik pred vlakom skočila na progo. Kolesje ji je odrezalo glavo in hudo razmrevarilo tudi trup. Brzkone je bila nesrečna ljubezna vzrok obupnega dejanja.

× Ker je bil osleparjen, je šel v smrt 24letni Dragotin Pintač, uradnik pri »Tivaru« v Varaždinu. Pred časom si je hotel že na Bledu končati življenje in si je zasadil nož v prsa. Takrat so ga rešili. Mati ga je odpeljala tedaj domov v Čakovec, kjer se je sedaj obesil. Nad življenjem je obupal, ker ga je v Zagrebu neki znanec opeharil za din 15.000—, katere mu je bil Pintač izročil za ustanovitev skupne samostojne trgovine. Begala ga je tudi nesrečna ljubezna.

Iz tujine

■ **Nazadovanje rojstev v Italiji.** Preteklo leto je bilo v Italiji sklenjeno več porok kot predhodno leto, a število rojstev je kljub temu nazadovalo za celih 34.000.

■ **Romunski prestolonaslednik** Mihael se mudi že dalj časa v Florenci na obisku pri svoji materi. Prestolonaslednik se je moral podvreči operaciji na slepem črevesu, ki jo je srečno prestal.

■ **Mestni občinski svet Prage** je povabil angleške novinarje, da se naj pridejo osebno prepričati o neresničnosti napadov nemškega časopisa, ki trdi, da se Češkoslovaška na vsej črti boljševidira.

■ **Posebnosti angleške demokracije.** Po angleških zakonih se volilne nepravilnosti, nasilja ali podkupovanja zelo strogo kaznujejo. Na drugi strani pa stranke poslanske kandidatske mesta prodajajo javno na licitaciji. Kdor več ponudi, dotični postane kandidat stranke in zanj gre stranka v boj.

■ **Žrtve velemesta.** Kakšen je vrvež sedanjih velemest, povedo najbolj razločno številke. Tako se je v Londonu izza 1. januarja 1931 do 31. decembra pripetilo toliko nesreč na ulicah, da je pri tem izgubilo življenje 40.350 ljudi, bolj ali manj nevarno ranjenih pa je bilo v tem času radi nesreč po ulicah 1 milijon 290 tisoč oseb!

■ **Milijon dolarjev** je ponudil ameriški tiskovni sindikat bivšemu angleškemu kralju, sedanjemu vojvodi Windsorskemu za njegove spomine.

■ **Ljubosumna 83letna starka** je s kladivom ubila svojega 91 let starega moža. Po zločinu je sodnik sama izjavila, da je to storila iz ljubosumnosti, češ da jo je mož zadnjih — 40 let neprestano goljufal z drugimi ženskami.

■ **Oskrunjevalci grobov.** V Parizu so vlomili neznan zločinci v grobnico žene »kralja orožja« nedavno umrlega bogataša Bazila Zaharova. Mislili so, da bodo našli v rakvi dragocenosti in nakit. Ker niso našli ničesar, so raztrosili kosti po grobnici in pobegnili.

■ **Plinskih mask izdelajo** na teden 150 tisoč kosov v Veliki Britaniji. Proizvodnjo pa hočejo še toliko stopnjevati, da bo v kratkem dosegla 2 milijona kosov na mesec! Čez in čez po deželi bodo zgradili skladišča za plinske maske; kajti napraviti nameravajo tega obrambnega materiala toliko, da bo vsak angleški državljani imel svojo masko po geslu: »Kolikor prebivalcev, toliko plinskih mask!«

■ **Kmetško delo in radio.** Argentinsko poljedelsko ministrstvo (Južna Amerika) je pred kratkim obravnavalo načrt, kako bi bilo mogoče opremiti poljedelske traktorje s sprejemnimi radio aparati. Z glasbo in godbo po radiu hoče ministrstvo premagati enoličnost kmetškega dela. Na ta način upa, da se bo po farmah povečalo veselje do dela in da bo, kar je glavno, narasla množina pridelkov.

■ **Japonska bo porabila** za gradnjo mornarice 47 milijonov funtov šterlingov.

■ **Žive bakle.** Na progi Hongkong-Kanton na Kitajskem je pred kratkim v ekspresnem vlaku zgorelo okrog 100 ljudi. Ko so vlak ustavili, so bili že vsi vagoni v plamenih in ljudje same žive bakle.

Zrebanje tobačnih srečk

Pri Zrebanju, ki se je vršilo dne 15. t. m., so bile amortizirane sledeče serije: 119, 127, 260, 280, 524, 862, 883, 895, 1077, 1294, 1308, 1313, 1593, 1759, 1984, 2147, 2198, 2247, 2264, 2285, 2371, 2442, 2453, 3229, 3264, 3860, 4089, 4373, 4378, 4427, 4559, 4619, 5293, 5374, 5580, 6037, 6053, 6111, 6167, 6214, 6254, 6274, 6610, 6656, 6856, 6947, 7147, 7274, 7318, 7470, 7830, 7899, 8014, 8090, 8106, 8256, 8714, 8731, 8822, 9010, 9026, 9110, 9160, 9500, 9520, 9548, 9693, 9845, 9915.

Večje dobitke so zadele naslednje serije: serija 4921, št. 86, Din 100.000—; ser. 7896, št. 44, Din 2500; ser. 530, št. 49, Din 500—; ser. 2844, št. 54, Din 500.

Po 100 dinarjev so zadele naslednje serije: serija 113, št. 72; ser. 1433, št. 37; ser. 2149, št. 81; ser. 3519, št. 20; ser. 3835, št. 18; ser. 4061, št. 53; ser. 4092, št. 67; ser. 4462, št. 35; ser. 4516, št. 7; ser. 5722, št. 29; ser. 6056, št. 74; ser. 6690, št. 27; ser. 6725, št. 29; ser. 6927, št. 98; ser. 5714, št. 61.

Po 50 dinarjev so zadele naslednje serije: ser. 131, št. 11; ser. 903, št. 13; ser. 1296, št. 71; ser. 2013, št. 81; ser. 2302, št. 28; ser. 4143, št. 31; ser. 6169, št. 43; ser. 6394, št. 8; ser. 8194, št. 14; ser. 9516, št. 84.

Važnejša radio predavanja

od 31. januarja do 6. februarja 1937.

Nedelja, 31. januarja: 9.45: Verski govor (g. dr. Ignacij Lenček). — 17.00: Kmetijsko-gospodarski pomenki (g. Ludvik Puš).

Ponedeljek, 1. februarja: 18.00: Zdravniška ura (g. dr. Anton Breclj).

Torek, 2. februarja: 9.45: Verski govor (g. dr. Roman Tominec). — 17.00: Kmet. ura: Kako ščitimo sadno drevje (g. A. Flego).

Sreda, 3. februarja: 18.40: Zakonsko pravo (g. dr. Rado Kušej).

Četrtek, 4. februarja: 19.50: Zabavno kramljanje (g. Narte Velikonja).

Petek, 5. februarja: 18.00: Zenska izobrazba (prof. Slava Lipoglavšek).

Sobota, 6. februarja: 20.00: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar).

Sejmi

1. februarja: Višnja gora, Vinica, Kranj, Novo mesto, Vojnik, Ormož, Jurklošter, Trbovlje, Murska Sobota, Ptuj.

2. februarja: Kamnik, Dol. Lendava.

3. februarja: Škofja Loka, Zužemberk, Brežice, Celje, Hrastnik-Dol, Maribor, Ljubljana, Krško, Loški potok, Lukovica, Ptuj, Gornja Radgona, Kalobje, Trbovlje.

4. februarja: St. Jernej, Črnomelj, Mokronog, Šoštanj, Turnišče.

5. februarja: Maribor, Sv. Peter pod Sv. gorami.

6. februarja: Domžale, Tržič, Kamnik, Križevci.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'35
1 nemška marka	Din 17'54
1 avstrijski šiling	Din 8'38
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 213'50
1 francoski frank	Din 2'02
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'29

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavni: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

NOVE VLOGE
vsak čas razpoložljive obrestuje
PO 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune.

»EKONOM«

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. Nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo domačo in banaško moko, koruzo, krmila, specerijsko blago itd.

VELIKA ZALOGA

vseh vrst umetnih gnojil, modre galice, trboveljskega in splitskega portland cementa ter vseh vrst zidne opeke kakor tudi krovcev tovarn »ILOVAC«, Karlovac, »Bohn«, Vel. Kikinda, in Jelovšek, Vrhnika.

Hranilne knjižice

raznih denarnih zavodov kupujemo proti takojšnjemu plačilu v gotovini. Sporočite najnižjo ceno na upravo lista pod šifro »Gotovina 88c«.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopisa, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 25
TELEFON ŠTEV. 25-52